

Giải bài 17 trang 51 sách giáo khoa đại số lớp 9

Đề bài:

- a) Vẽ đồ thị của các hàm số $y = x + 1$ và $y = -x + 3$ trên cùng một mặt phẳng tọa độ.
- b) Hai đường thẳng $y = x + 1$ và $y = -x + 3$ cắt nhau tại C và cắt trục Ox theo thứ tự tại A và B. Tìm tọa độ các điểm A, B, C.
- c) Tính chu vi và diện tích tam giác ABC (đơn vị đo trên các trục tọa độ là cm)

Hướng dẫn giải:

a) Cách vẽ đồ thị hàm số $y = ax + b$, ($a \neq 0$): Đồ thị hàm số $y = ax + b$ ($a \neq 0$) là đường thẳng:

+) Cắt trục hoành tại điểm $A(-\frac{b}{a}; 0)$.

+) Cắt trục tung tại điểm $B(0; b)$.

Xác định tọa độ hai điểm A và B sau đó kẻ đường thẳng đi qua hai điểm đó ta được đồ thị hàm số $y = ax + b$ ($a \neq 0$).

b) +) Đồ thị hàm số $y = ax$ và $y = a'x + b'$ cắt nhau tại A thì hoành độ điểm A là nghiệm của phương trình: $ax = a'x + b'$. Giải phương trình tìm x, rồi thay vào một trong hai công thức hàm số trên tìm được tung độ điểm A.

+) Trục Ox có phương trình là $y = 0$.

c) +) Chu vi tam giác ABC là: $C_{\Delta ABC} = AB + BC + AC$.

+) Diện tích tam giác ABC là: $S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \cdot h \cdot a$

trong đó: h là độ dài đường cao, a là độ dài cạnh ứng với đường cao.

+) Định lí Py-ta-go trong tam giác vuông: Tam giác ABC vuông tại A khi đó:

$$BC^2 = AB^2 + AC^2.$$

Đáp án:

a) Xem hình dưới đây:

+) Hàm số $y = x + 1$:

$$\text{Cho } x = 0 \Rightarrow y = 0 + 1 = 1 \Rightarrow M(0; 1)$$

$$\text{Cho } y = 0 \Rightarrow 0 = x + 1 \Rightarrow x = -1 \Rightarrow P(-1; 0)$$

Đồ thị hàm số $y = x + 1$ là đường thẳng đi qua hai điểm $P(-1; 0)$ và $M(0; 1)$.

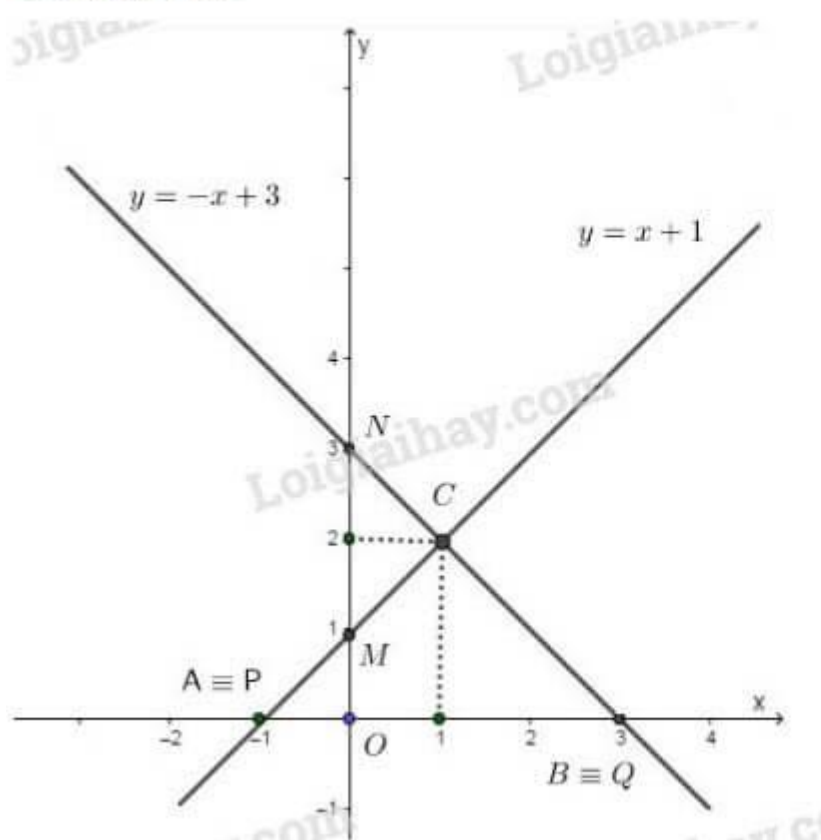
+) Hàm số $y = -x + 3$

$$\text{Cho } x = 0 \Rightarrow y = 0 + 3 = 3 \Rightarrow N(0; 3)$$

$$\text{Cho } y = 0 \Rightarrow 0 = -x + 3 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow Q(3; 0)$$

Đồ thị hàm số $y = -x + 3$ là đường thẳng đi qua hai điểm $Q(3; 0)$ và $N(0; 3)$.

Ta có hình vẽ sau:

b)

+) C là giao điểm của $y = x + 1$ và $y = -x + 3$ nên hoành độ của C là nghiệm của phương trình:

$$x + 1 = -x + 3$$

$$\Leftrightarrow x + x = 3 - 1$$

$$\Leftrightarrow 2x = 2$$

$$\Leftrightarrow x = 1$$

Tung độ của C là: $y = 1 + 1 = 2$.

Vậy $C(1; 2)$.

+) A là giao điểm của $y = x + 1$ và trục hoành $Ox : y = 0$ nên hoành độ của A là:

$$x + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow x = -1$$

Vậy $A(-1; 0) \equiv P$.

+) B là giao điểm của $y = -x + 3$ và trục hoành $Ox : y = 0$ nên hoành độ điểm B là:

$$-x + 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow -x + 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow x = 3$$

Vậy $B(3; 0) \equiv Q$.

c)

Ta có: $AB = 4$,

+) Áp dụng định lí Py- ta-go, ta dễ dàng tính được:

$$AC = \sqrt{2^2 + 2^2} = \sqrt{4 + 4} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

$$BC = \sqrt{2^2 + 2^2} = \sqrt{4 + 4} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

Do đó chu vi của tam giác ABC là:

$$AB + BC + AC = 4 + 2\sqrt{2} + 2\sqrt{2} = 4 + 4\sqrt{2}(cm)$$

+) Đường cao của tam giác ABC là: 2.

+) Diện tích tích của tam giác ABC là:

$$S = \frac{1}{2} \cdot AB \cdot 2 = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 2 = 4(cm^2)$$